

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGŐLENEK ÉS 40-AS PÁRT HONFIDŐS KÖZLÖNYE.

Előfizetési helyben, hához hordva:

Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónap . . . 1.- kor.

Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:

SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:

HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár idekre, postán küldve:

Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónap . . . 1.50 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kladóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám

A kormány bukás előtt.

A kormány most már meg nem állhat a gázságok útján, amelyre lépett. Mint a lavinát a saját növekvő sulya, úgy nyomja Khuent is a büne előre, az érvény felé, büne, melyet most ujjal tetézett, amennyiben a Napnak a pályaudvarokon való árusítását is betiltotta. Mit gondolhatunk ezek után a miniszterelnökről, aki tegnap a Ház nyílt ülésén hirdette, hogy erköcstelen a hírlapszállító vállalattal kötött szerződésnek az a pontja, amelynek alapján ugyancsak tegnap beszüntette az üldözött újságok a pályaudvarokon való árusítását. Volt benne bátorság, volt arca, hogy hirdesse, hogy az ő kormánya soha sem élt a szerződés erköcstelen pontjának jogával s alig egy órával e beszéd után jött a hire annak, hogy igen is élt vele. Ez már nem is furfang, nem is konokság, de ennél jóval több! Így még egy viceházmester sem játszik a szavával.

Az is klasszikus, hogy ez a megvadult ember megírta ma a Fremdenblattban, hogy ő világért sem nyúl erőszakhoz. Ezek után bizvást a pszichiaterk figyelmébe ajánlhatjuk a miniszterelnök urat. Ha az, amit tett, nem erőszak, akkor Nero tüzijátékkedvelő bácsi volt,

Caligula a footbalsport híve és Haynau egy tréfás öreg katoná. Hanem azért, hogy ily előkelő bestiákkal példálózunk, még ne bizza el magát a kegyelmes ur, mert ilyen nagyra távolról sem fog ő megvívni tudni. A leháborodott nemzet a pokolba kergeti rövidesen a tébolypolitikájával együtt.

Az egész nagy munkapárton csak egy ember van, aki szívből tapsol a miniszterelnök sajtóellenes merényletnek. Ki lehetne más, mint Tisza István gróf, aki tegnap a zárt ülés alatt, amikor a sajtószabadságról folyt a vita, kivezényelte a teremből a pártot, amely némán és busan követte a parancsot. Am zordak és némák voltak az emberek, még a szokványos mungóelkesedés sem tudott belőlük kibujni. E végre fontolgató észt adta nekik is az isten és aki — Khuen szavai szerint éve — ebben a „kedvezményben“ részesült, az tisztában van vele, hogy a miniszterelnök baklövése helyrehozhatatlan. Oly nyíltan és brutálisan sértette meg alkotmányunk alaptörvényét s hozzá oly ostobán és szerencsétlenül okolta meg a parlament előtt cselekedetét, hogy elemi erők fogják megbuktatni. Ma már új vezér után szimatolnak a rosszat sejtő munkapártiak és bánatosan akad meg a

szemük gróf Tisza Istvánon. Hát ez legyen az utód? A beszélőképessége jobb ugyan a Khuenénál, de fanatizmusa, elvakultsága, erő zakossága még azénál is nagyobb. Khuen kezdi, Tisza folytatja a fejfel a falnak menést, mi lehet ennek más a vége, mint a drága és finom mandátumok veszte? Estéknént boszus hangulatban gyűnek össze a klubban a mungók s melán hallgatják, amint Khuen és Tisza lelket próbálnak önteni beléjük. És méltán csóválják a fejüket, természetesen befelé, mert hangosan mukkani még nem mernek. Mert hiszen, ha az a nagyisten akarja, a kapanyél is elsül, háha történik még csuda, amely ezt a kormányt megmenti a bukástól!

Nem fog történni. Őszintén szólva az ellenzéknek épen kapóra jött a kormány merénylete a törvény ellen. Új és értékes fegyver került az obstrukció fegyvertárába. Nemcsak azért, mert a sajtószabadság védelmére indított harcot rokonszenvvel nézi és pártolja az egész nemzet, de azért is, mert a kormány ez o smány merénylete végre felnyitotta azokat a szemeket is, amelyek eddig nem láttak, vagy homályosan láttak. Most módjában van mindenkinek, hogy fogalmat alkosson magának arról a veszedelméről, amely Khuen részéről fenyegeti

Mámor után.

Irta: SZ.

I.

A táncteremben felforr, egész fülledt lett a levegő. Apró porszemek kóvályogtak a levegőben s odatapadtak a rizsporos arcokra, köhögésre ingerelték a gyöngye melleket.

Bán Aladár ott állott a táncterem ajtóban s nézte a nyüzsgő tömeget.

Souper után volt. A csárdás háromnegyed órája tartott már egygyében. Az öregek ásitottak és szörnyen odasandítottak a táncterem színes ablaküvegei felé. Erősen pitymallott már odakünn.

Amolyan téli hajnalodás volt ez, amit ideges, ujszázadbeli írók nagy szeretettel szoktak megénekelni, amolyan svédmesékben való ködös idő, amelyetől még olvasva is fázik az ember lelke.

A garde des dames-ek egyike-másika már szunyókált is a kitért legyezők alatt, álmodott is duzzadt vánkosookról, selyem takarókról.

Hanem a fiatalság nem hagyta magát.

Bán Aladár csak mosolygott szatirikusan. Egész este nem táncolt. Az ingmellén nem volt egyetlen gyűrődés, a nyakkendője csokra se csuszolt se jobbra se balra.

Hanem a lelke nagyon deprimált állapotban lehetett.

Az gyűrött volt, akár csak egy elhasznált bálí kesztyű.

Fentről jött a buffetből, erősen érzett rajta az abszint szaga. Az este a citromos vizen kezdte, azután végig ment a szeszes italok minden skáláján. De azért nem tudta a lelkét felmelegíteni semmi, még az abszint sem.

Mikor lefelé jött a lépcsőn, valami részeg fiakkeres bandukolt be a lépcsőházba. Talán lehangzott hozzá a táncteremből a kedvenc nótája és az csábította fel. Alig tudott a szegény ember a lábán állani, de azért Bán irigyelni tudta ezt az embert.

A spiritusz szag csak úgy ömlött a kocsis száján, mégis irigyelte az ő boldog szegénységében. Talán otthon várja a felesége. Kócos. Álmos asszony fogadja, mikor reggel hazamegy. talán meg is veri a magával tehetetlen embert. Mégis irigyelte.

Ott fenn az Walterhes levegőben nem találta magát.

Nagyon józanul hagyta a pezsgő. Unalmasan józanul.

Látta az embervásárt, ahová a legtöbb ember csak kénytelen-kelletlen megy. Látta a ki-

fött arcokat, melyekről csak úgy csorgott az izzadság.

A lenge gazé ruhákról lekiváncsoltak a könnyű fodrok, amint tánc közben letaposták szegényeket. Elfonnyadt virágok hevertek a földön. Ilyen az élet. Nem állandó a világon semmi, semmi...

Bán tekintete egyszer csak odatévedt a kis Tárnokynéra. Gömbölyű, molett kis asszonyka volt. A vacsoránál többet ivott a kelleténél, — most ő parancsol a cigányoknak.

Valami fanyar mosol ghuzódott Bán ajkára. Ismerte az asszonyt leánykorából. A neje lett egy beteges vén embernek.

Amolyan mindennapi történet volt az eset, de Bán csodálkozni tudott annak idején rajta.

A leány lelkének volt egy kis színe, nem volt olyan fénytelen, mint a többié...

A legközelebbi «ujrat» elkérte a kis asszonyka táncosától, az morgott egy keveset, hogy végig az övé lenne a csárdás. Az asszony vállon taszította:

— Menjen, maga telhetetlen, hagyjon másnak is valamit.

Bán erősen a szemébe nézett az asszonynak. Eszébe jutott, hogy ilyenformát mondott ez a kis kövér asszony akkor is, mikor az eljegyzési hírt meghallotta.

Megnyílt!

SZABÓ MIKLÓS

világvárosi mintára berendezett

kész férfi-, fiu- és gyermekruha áruháza

DEBRECZEN, Piacz-utca 61. (Fischer-palata.)
Külön termék mérték utáni megrendésekre.

Megnyílt!

az országot, aki kedvezménynek, közgazgatási tisztviselők diskrecionális jogától függőnek mondja a sajtószabadságot, aki erkölcselenségnek deklarál egy cselekedetet, melyet maga is elkövet, aki lelki kuszáltságában nem tud disztiníválni törvény és törvénytelenység érületü jó és erkölcsi rossz között! Most már meggyőződhetik mindenki arról, hogy Khuennek nem csak a politikája félelmetes, de az egyénisége is. Ezek után nyilvánvalóan közönhajji válik az, hogy ez az ember minél hamarabb pusztuljon a szereplés szinteréről. Beláthatatlan katasztrófáktól menti meg az ellenzék az országot azzal, hogy most fokozódott hévvel támadja a kormányt s nem nyugszik addig, míg a bukása befejezett ténnyé nem válik. A történetek után amiként a kormányra nézve, s inkább az ellenzékre nézve sincs retirada, a döntő csatát most kell végigharcolni, addig nem lehet béke, de még fegyverszünet sem, amíg ez az erőszakos kontárpolitika; a miniszterelnöki székről le nem takarodik. Mert valóban, egyszer már mindennek végének kell lennie.

Országgyűlés.

A sajtószabadság védelmében.

A képviselőház ülése.

A sajtószabadságon esett nagy sérelem még ma is élesen foglalkoztatta a képviselőházat. A parlament ellenzéke már a kora délelőtti órákban majdnem teljes számmal volt jelen a folyosón, ahol izgatott hangon tárgyalta azt a ve-

szedelmes aknamunkát, amelyet a kormány a sajtó ellenzéki része és a gondolatszabadság ellen folytat.

Mindaddig, míg a sajtó hivatalos fóruma, az Ujságírók Egyesülete közgyűlésében nem foglalkozhatik a sajtószabadságon esett sérelemmel, a közvéleményben a parlamenti ellenzék tartja ébren a kérdést s nem hagyja egy percre sem elnyugodni.

— Itt nem egy pártlap ellen intézett politikai üldözésről van szó, — mondotta a folyosón Justh Gyula, — hanem az alkotmány egyik legnagyobb biztosítékának, a sajtószabadságnak megsértéséről, mely ellen tiltakozni mindnyájunknak kötelessége.

Az egybegyűltek teljesen osztották a pártelnök nyilatkozatát. Eközben Batthyány Tivadar gróf, Beck Lajos, Holló Lajos, Ráth Endre és Hock János bementek az elnöki fogadóba, hogy a «A Nap» koltportársának eltiltását napirend felszólalásában tegyék szóvá. Az elnök — azonban erre az engedélyt nem adta meg. Aláspontját azzal okolta meg, hogy az elnökség mindenben s így ebben a kérdésben is szolidáris.

Az ellenzék tagjai erre megállapodtak az elnökséggel, hogy a Ház szombati ülésén törvényjavaslat jellegével bíró indítványt terjesztenek a sajtószabadság reformjáról. Megállapodásuk garancia arra, hogy az indítványt már a jövő hét első napjaiban tárgyalás alá is veszik.

Az ellenzék vitarendezői pedig elhatározták, hogy addig zárt gyűléseken teszi szóvá a kérdést és a véderőreform tárgyalását meg nem engedi.

A katonai javaslatról tehát egész héten nem esik szó.

Nyitni ülés.

Kabos Ferenc alelnök délelőtt fél tizenegy órakor nyitotta meg az ülést.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítették.

Az elnök azután bemutatta Bács-Bodrogvármegye és Szatmárnémeti város feliratát a parlament jelenlegi tanácskozási rendje ellent (Éljenzés a munkapárton.) Javasolta, hogy a feliratokat adják ki a kérvényi bizottságnak.

Aertán Endre ezzel szemben ellenindítványt terjesztett be, hogy, tekintettel a bácsmegyei nagy kivándorlásra, a bácsmegyei felirat adásuk ki a kivándorlási bizottságnak, a másik pedig a közigazgatási bizottsághoz. (Élénk derűltég az ellenzéken.)

Az ülésről a következő tudósításunk számol be:

Az elnök ezután jelentette, hogy husznál több képviselő Vertán Endre ellenindítványa fölött névszerinti szavazást kért és kérte annak holnapra való halasztását. A házszabályok értelmében ezt elrendelte.

Majd felolvasták az interpellációs könyvet, amelybe Ábrahám Dezső a hírlapszállítás tárgyában kötött szerződés miatt jegyzett be sürgős interpellációt. Az elnök jelentette, hogy a sürgős interpellációra megadta az engedélyt s s azért javasolta, hogy a Ház fél egy órakor térjen át az interpellációkra, első sorban pedig Ábrahám Dezső sürgős interpellációjára. (Helyeslés.)

Lovászy Márton kérte az elnököt, hogy a jövőben az interpellációs könyvet a jegyzők az előadói székéből olvassák fel, mert a baloldal nem hallja a halk olvasást.

Az elnök ehhez hazzájárult.

Khuen gróf miniszterelnök azután beterveztette a főszámszék jelentését az 1911. év költségvetésének utolsó negyedéről és az 1911. évi költségvetés első negyedéről kérte a jelentéseknek a zárszámadási bizottsághoz való utalását.

A közigazgatási bizottságokhoz utalt kihágásokról szóló jelentést az igazságügyi közigazgatási bizottsághoz, Szatmárvármegye kis községének Bereg megyéhez való csatolásáról

Azután körülkarolta a derekát s belekezték a cigány duhaj nótájára, valami eszeveszett táncba, amiről a rosszlélésű emberek azt állították, hogy az csárdás.

Az asszony lesütötte szemét a férfi erős tekintete alatti.

Mintha kiolvasta volna abból az ölelésből, hogy az a nagy szikár ember voltaképpen szeretné megkérdezni, hogy boldog-e?

Egyideig ott szorongtak az emberáradatban, hol mind emelkedettebb lett a hangulat.

Egyszer azután megszorította apró keztyűs kezével a férfi vállát. Bán lehajolt hozzá:

— Vezessen ki — mondta a nő — nagy a hőség, szédülök. Jó lesz egy kis levegő önnek is.

A férfi karját nyugtatta a nőnek, akinek minden tagja remegett. A társalgóban huzódtak meg.

Az asszony nem ült le, neki támaszkodott az ablaknak, oda szorította lázas homlokát a tejüvegére.

A férfi intette a veszélyre, halálos betegséget kaphat.

— Nem sok baj lehetne belőle. — Kacéran, nevelve mondta, de megérzett ezen a mondáson is a csalódott szívnek csöndes rezignációja.

II.

A souper csárdásnak vége szakadt. A másik készülődtek haza. A fiatalság azonban erősen tiltakozott az önkény ellen s nem engedte a leányokat elhurcoltatni.

Balogh Bódog, a legrafináltabb bálrendező egyike még egy négyest indítványozott.

Mikor beharangozott rá a cigány, éppen akkor segítette be kocsijába Tárnokinét Bán.

Lopva jöttek le a hátulsó lépcsőn.

A Bán arcán lázrózsák nyíltak ki. Talán a hidegtől, talán a hűvös reggeli szélétől?

Csupa ideg volt a férfi is, az asszony is. A kocsinak sugott valamit Bán, az közébe vágott a lovaknak.

Amennyire egy bérkocsis lovaitól kitelik, olyan sebeseu tartottak ki a vasuti indóházhoz.

A férfi a kocsiban megszorította a nő kezét, az meg visszazorította a szorítást.

Bán ajka lázasan remegett, talán az előlegezett csóktól.

— Úgy lesz édes, elviszlek. Az engémnek kellett volna lenned régen. De még most sem késő, engem leszel most.

Az asszony odahajította fejét az izmos férfi vállára. Kéjesen simult hozzá, mint egyszer valamikor.

Olyan régen érezte már azt az édes nyugtalanságot idegeiben, azt az édes boldogságot, mely átjárta teste minden porcikáját, mely felkavarja a vért ereiben.

Künn az indóháznál az étterembe mentek, mely egészen üres volt. Csak a váróteremben lézengett egy pár ember nyakig beburkolózáva. Ismeretlen arcok, köznapi emberek, akik hozzá vannak szokva a korai keléshez s akiket nem érdekel semmi más, csak hogy hány perccel késik a vonat.

Az étteremben egy álmos pincér fogadta őket kelletlenül. Bán teát kért.

Az asszony összehuzta magán a fejtőt s megborzongott. A teremben hűvös volt, ami jótékonyan hatott lázas agyára.

— Két tea konyakkal! — hallatszolt a pincér rekedt hangja.

Az asszony belepillantott a tükörbe s elpirult. Elpirult saját tekintetétől.

Azután kiment a perronra, odakünn egy asszony rakosgatott valamit motyói közt. Karján kis gyereket hurcolt, azt pólyálgatta.

Tárnokiné visszament az étterembe. Bán éppen akkor folytott el egy ásitást.

Az asszony megszólalt:

— Itt van még a kocsi?

A férfi kérdőleg pillantott rá. Félig szórazottan, mert minden szenvedély kihalt már a fénytelen szemekből.

Az asszony unottan rántotta meg a vállát:

— Vezessen a kocsimhoz, megyek haza.

Bán ajkán ott csüngött egy kérdés, amely gondolkodóba ejtette, de csak pár pillanatig. Aztán valami nagyon egészséges gondolata támadt.

Szó nélkül vezette el az asszonyt.

Azután visszament a terembe s belebámult a párologó tea gőzébe, azon gondolkodva, hogy a nagyon jóllakott embereknek csupa józanság az élet, az unalmasságig ostoba józanság.

A pincér pedig szemtelenül mosolygott az egyik érintetlenül hagyott csészére.

Mindennemü kézimunka anyagokat dus választékban raktáron tart
Talhammer Hermine előnyomda és kézimunka üzlete Szent-Anna-utca 1. sz.

szóló jelentés, továbbá Bihar- és Fogarasmegyéknek az utpótadónak 5 százalékkal való fel-emeléséről szóló jelentését pedig a közigazgatási bizottsághoz kérte utalni. (Helyeslés.)

A Ház így határozott.

Az elnök azután jelentette, hogy Beck Lajos (Holló Lajos, Batthyány (Tivadar) gróf és Hock János a sajtószabadság megsértése tárgyában napirendelőtti felszólalásra kért engedélyt. — Ő az engedélyt nem adta meg. A házszabályok értelmében a nevezett képviselőknek joguk van az engedélyt a Ház plenumától kérni. Azután külön-külön feltette a kérdést; a Ház azonban az engedélyt nem adta meg. (Nag. Zaj.)

Az elnök azután jelentette, hogy husznál több képviselő zárt ülést kért. Ezt a házszabályok értelmében elrendelte, először azonban a karzatok kiürítésére az ülést öt percre felfüggesztette.

A zárt ülés.

— «A NAP» üggye.

Kabós Ferenc a zárt ülést megnyitotta. A munkapártból mindössze tizennégyen voltak jelen s pár perc múlva azok is elhagyták az üléstermet.

Holló Lajos volt az első felszólaló, aki kifejtette, hogy az igazságügyminiszter a mai lapokban azzal védi a kormányt a sajtószabadság megsértését, hogy a «A Nap» királysértést követel el. Csakhogy a miniszter elfelejtkezik arról, hogy büntetni csak azért lehet, amiről a Büntetőtörvénykönyv rendelkezik. Erre pedig egyedül a független bíróság van hivatva. Ezt a törvényt első sorban az igazságügyminiszternek kellene védeni, nem pedig támadnia. (Zajos helyeslés.)

Miért kell éppen most ilyen eljárást követni, holott alkalma és módja lett volna a lap ellen régen eljárni, miért éppen most és miért veszi a királysértést ürügyül? Tiltakozik az ellen, hogy őket úgy állítsák oda, mintha ők védének a királysértést. A sajtó kinövésait ostromozni, üldözni helyes, de egyenlő elbánásban kell részesíteni mindenkit, nem pedig politikai ürügyül felhasználni. (Helyeslés.)

Ugron Zoltán bemegy a terembe: Kérem a határozatképesség megállapítását.

Elnök: Kérem a képviselő urat, ne tessék közbedikciózni. (Zaj. Derűtség)

Felkiáltások a baloldalon: Menjen busulni az Elit-szállóba! (Derűtség.)

Justh János: Megtanulhatta, mikor egyedül busult a hotelszobában s fejbeltte magát három liter borral.

Csuhá István: Gyakorlata van már ebben. (Zajos derűtség.)

Kim Béla: Ő a munkapárt tulvilági része.

Ugron Zoltán dohogva elhagyja az üléstermet.

Holló Lajos ezután röviden befejezte beszédét.

Beck Lajos kérte a tanácskozásképesség megállapítását.

Pusztáról és pásztorokról.

**

Ma még nagy a pusztá. Egy külön állóvilág, ahol minden halomnak, minden karámnak a pásztor emberek botjainak, a nyájak kolompjainak, a bundáknak, a rózsákkal kivarrt szürnek mindnek meg van a maga érdekes, jellege, a csikós, gulyás, juhász külön-külön eredeti tulajdonságaival.

A juhászt ugyan — rendszerint — külön szakítják a pusztá másik részére a csikósoktól, gulyásoktól, akik hagyományos büszkeséggel ép úgy lenéznek a birka nyáj csel-csalos, tavasz pásztorát, mint ahogy annak idején egy Sobri Jóska, Angyal Bandi híres szegény legények, lenézték, kerülték a ház-ásó, orozva támadó kapca betyárt.

— Te birke tolvaj! — mondja kicsinylőleg a csikós, vagy gulyás, ha a juhászszal valamiként szóváltásba elegyedik.

Birke tolvaj? Mennyi guny, mennyi jellemzés is van ebben a két szóban, mintha csak ezeket mondaná el: «a ki vagy!» Egy rossz cangáért, mustra öreg kosért mérőföldekig elcsatangoló, sunyiskodva, mint a gőz, a róka. A pásztor kutyáját némaságra babonázva, aztán úgy ki fogva az falmában kérődző nyájából egy-egy (mondás rossz birkét. Aztán a lábait összekötözni, hátadra így felhajítani. Azután ismét sunyiskodva, visszassompolyogni a messze határban legelésző nyájhoz, — ez a te mesterséged, — te birke tolvaj!

— De mi gulyások, de mi gulyások?! nahogy persze réges-régebbsen történt ez... A mi tudományunkkal éjnek idején szétugrasztani a haragos cimborá gulyáját, azután akkor fogni belőle tinót, amennyi csak kell!... Vagy a vihogós paripát pattogó karikással elhajítani, vagy amit úgy hozzánk hajtottak, a keresők a ménesben eltüntetni, majd jó áron odább is adni... Ahol tehát nem egy satnya birkéről van szó, ahol tehát a csákányt is meg kell néha forgatni!... Ez meg más! Ebben már van férfiaság! Ennek a lopásnak már van, volt becsülete...

A fiatalabb bojtárok persze már csak tűz melletti beszédből ismerik ezt a kalasdos életet; mert azok a klasszikus idők elmúltak még a Hortobágyon is, mikor még a rovás járta s mikor még az érdemes pásztor az esett jószágnak csak a füvel számolt a nemzetes gazda uralmát!...

És a ménes! A büszke ménes, játékos csikók, nyihogó kanczák, melyek mindjárt felrúgnak, ha kis szopos gidáikhoz idegen ember vagy állat közeledett... Mikor napfeljöttkor nyergelve üdvözlik a virradót!... Itt-ott bokorba, csoportba verődve szédelegnek a selymes gyepen, mely még harmatos, mintha csak napkeleti gyöngyökkel szitálták volna tele...

Hogy nyikorog a kutyám? Ide is kar kell ám, míg végre a hűvös pusztai kutban megpihen a csöbör... zsiros, széles karimás kalapját a szemére rántva, végzi ezt a bojtár legény, kik azonban már többet őrzik gyalog, mint lóháton a ménest; mert bármely különösen hangzik is ez, ma már sarkantyus csizmájában a csikósok is gyalog kell kuttogni a ménes után, ha csak a maga jószágát nem akarja «nyúni.» Mert a gazdák lovain már nem szabad nyargalászni, szigorú a tilalma... Csak úgy néha, suttjomban, egy-egy viharos éjszakán, amikor a «ménés megszalad», ilyenkor van veszett nyargalászás a jobb, futósabb pari-

pákon, melyek azért rendszerint kéznél lesznek lartva — biklyón.

Elsötétedik a pusztá... De az a csodálatos babonás vak sötétség... A vihar előjele: egy-egy hűvös futó szellő, csapkodó esőszemek... Messziről a Tiszántulról dörgés, morgás, míg nem a villám rézszínű fényénél meg-meghasad a fekete kárpit foszlányokra.

És aztán most valamitől megriad, felágaskodik egy pariba, pedig hisz már a felhők tisztulásáról, észrevehető, hogy elhúzódik a vihar... A nemes állatnak a mgyarázhatlan félelemtől kőrlyukaiban a véres izmok hortyogva kidagadnak... És megugrik, megszalad az érzékeny nemes ló s ha a bojtárok nem vigyáztak — nyomába robogva, nyíhognva az egész ménes... Csak a villámok fosztó fényénél tűnik fel a varázslatos futás igéző szépsége, mint a bűvös vadász kíséreti falkája a pusztai végtelen ségben...

Majd időmultán, mint csak egy nehéz álomból ébredve, vily izzadtan, lihegve térülnek össze a bojtárok és a ménes a szállás felé... Fehér hab a lovak szügyén... A tanyaőrző fiu által felgyújtott tűz a pusztá sötétségében az egyedüli pislákoló, vezető jel...

Vagy az öreg gulyás embert nézzük, aki az orvosimányban is járatos, úgy hogy a pusztán teremő füvekkel, virágokkal képes gyógyítani bajokat, sebeket, durva kezével pedig töréseket... A dombs aljban leterítve a bunda, mely a rendelészobája az öregnek...

Kevés beszédű ember az öreg, mint akik egy gyermekéveik óta a pusztá magányában éltek napjaikat. Forgatva agyukban csokálatos gondolatokat. Révedezve éjszakánként a csillagok milliárdjain és a durva kéreg alatt a finem, az egyszerű lélek sejtelmes, csodákat is megérező titokzatos erejével..f.

— Oszteg a szemeit fájlalja az urfi?...

— Azt!...

— Pedig annak egyszerű az orvossága. Hajnalban, míg a napon fel nem szárad a hamat, — a héja kupot csak ösmeri?...

— Hoggne!...

— Amelyiknek olyan gyűszűs, haragos a sárga virága! szörösök a levelei?... Ezekből a virágokból gyűjtse a markába a harmatot, a patikába sincs annál jobb orvosság, csak mentől többet dörzsöljön a szeméibe...

Becsüljük meg ezért egy egyszerű, tiszta embereket! Az első mákusok, az első törzsal pitók is pásztorok voltak. Hasznos a buza kálász, de fűszeres, balzsamos a pusztá virága, melyeken nyomott sem hagyva hőmpölyög, hullámlázik fűgér szigetivel a csalfa hortobágyi délibáb!...

Kedveseim, ne kerüljék el a pusztát!...

Ifj. Móricz Pál.

Debreczeni Agrárbank Szövetkezet

PIACZ-UTCZA 79.

Kölcsönöz: et nyújt kezesség, bet-blázás mellett, értékpapi vagy bármi más biztosíték fedezete mellett 5, 10, 15 évre.

Elfogad betéteket a legmagasabb kamatoztatásra Tisztviselői kölcsönök életbiztosítással kapcsolatban. Felvilágosítást készségesen nyújt az intéze gazga ósága.

Mindenféle

Nyomtatványokat

olcsón készít

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Darabos-utca 7. sz. a.

Gregorits az ál-herceg

Leszurta a kedvesét.

Tavaly nyáron a korzón és az éjjeli mulatóhelyeken egy különös eleganciájú monoklis fiatalember tűnt fel. Soha társaságban nem látták, a nőkkel is alig foglalkozott, ha az asztalához merészkedett egy leány, udvariasan megkérdezte, hogy mit szeret inni, vagy enni. A válasz után az ölékelő idegen rendelt, hivatta a főpincért, fizetett és mielőtt a kisasszony evéshez látott volna, ő már egy másik asztalnál ült és egy vérbeli mágnás unott butaságával nézett a levegőbe.

A tiszta és fényesre fésült ur egy napon eltűnt az éjszakából. Nem látták csak elvéve Budán, amint automobilon száguldott, a Margitszigeten a felső vendéglőben, vagy pedig a szigeti fika között, ahol egy padon ült és hotjával játszott.

A titokzatos «mágnás» a szigeten egy csinos, fiatal leánnyal ismerkedett meg. A leány neveionő volt egy családnál, amely a Margitszigeten lakott, szép volt és értelmes. A fiatal ember ajándékkal és szép szóval könnyen elbódította a fejt. Amikor már alaposan magába bolondította a leányt, egyszerre előállt egy tervvel és behalózással:

— Micike — mondta a fiatalember — én most elárulok önnek egy súlyos titkot és beavatom az én legmélyebb titkaimban. Ugy-e, mint gróf mutatkoztam be magának, holott igazában nem vagyok gróf, én Gregorics János cipőfelsőrészkesztő vagyok, de amint látja, nem üzöm a mesterségemet. Ne ijedjen meg; az élet mindenkitől követel, még a legbecsületesebbtől is, egy kis csalafintaságot, én pedig úgy okosodtam, ha sükkzséges a ravaszság, akkor legyen az mindjárt jövedelmező is. Főlcsaptam lekerült mágnásnak. Tudja, míg a polgárok előtt megtartottam a tekintélyemet, addig a naiv mágnásokkal elhittem, hogy egy nagy pert folytatok egy skandináv birtokért, amit a nagybátyám jogtalanul hagyatékozott egy másik rokonára. Azt is mondtam, hogy nagy sportférfiu vagyok, és istállót akarok alapítani, vagy azt, hogy lendíteni szeretnék a magyar iparon, gyárat építtetek, de addig is kellene pénz. Amit ritkán kapok, de adnak jó aláírásokat és ez is jelent valamit. Csakhogy most már ezeknek a trükköknek bealkonyodott. Ujabbakat kell készíteni és újabb emberekhez kell fordulni. Az ősi főurakat már letaroltam, következzenek a tegnapi nemesek. Ugy gondolkoztam tehát, hogy azszal állok elő, hogy elszegényedett hercegi sarjadék vagyok és el akarom venni egy hercegnek a törvénytelen leányát. A herceg tudni sem akar a szegény teremtésről, én istápolom őt és feleségül akarom venni. El is veszem, de nincs elég pénzem, majd meglátják, milyen pikáns világbotrány kerekedik még ebből. Pikáns és világbotrány, ez imponál ezeknek az újdonsült arisztokratáknak, akik bedülnek és fizetnek majd, hogy a törvénytelen hercegisasszonyt elvehessem. A törvénytelen hercegnő pedig maga lesz, Micikém. Mindenhova az ön arcképével jövök és ha kell, be is mutatom magácskát... N

— Dezz tisztességtelen dolog, — tiltakozott a leány, — én ilyesmit nem tehetek meg.

— Ha szeretsz, drágám, akkor mindent meg kell tenned.

A szerelem csakugyan mindent megtesz és Strausz Mariska késznek nyilatkozott oda menni, ahová Gregorics Jani viszi. Már meg is kezdte a szédelgéseit, amikor egy napon Strausz

Máriát kezdte mardosni a lelkiismeret és megkérdezte Janikáját:

— Ugyan kérem, mondja meg nekem, miért nem használta fel ehhez a stiklijéhez egyik Helvétia-kávéházbeli barátnőjét?

Mogorván felelt Gregorits:

— Csak nem mehetek egy nővel mágnás-családom elé, akit ország-világ ismer. Nekem egy jónevelésű szolid leány kell céljaim eléréséhez.

— Céljai eléréséhez — ismételte a leány gungosan és elment, és többé nem látta Gregorits urat, ellenben elmondta a dolgot családjának, akik e naptól fogva megtiltották a leánynak, hogy a férjével találkozzon. Gregoritsot pedig megíenyegették, ha még egyszer jelentkezik, feljelentik házasságszédelés miatt.

A szélhámos erre Szerajevóba menekült, ahonnan fenyegető levelet irt a leánynak és megáléssel fenyegette, ha nem jön le hozzá. Mikor látta, hogy e levelekkel semmire sem megy, kérésre fogta a dolgot, javulást ígért és úgy könyörgött, hogy jöjjön le hozzá, itt megesküszik vele s új életet kezd.

A leány hitt neki és a napokban leutazott hozzá Szerajevóba, ahonnan most jött a szűkszavú távirat, hogy a szélhámos lelőtte a szerencsétlen teremtést.

Kerner József magán zeneiskolájában Peterfia 36. szám alatti a beiratkozások f. hó 25-től egész szeptember hó 3-ikáig naponta délután 4 óráig 6 óráig eszközölköztetnek.

Tantárgyak: Zongora, elmélet, összhangzattan, karének és műnekenben való kiképzetés.

Tandij: Az alsó 4 osztályban zongoratanításért havi 8 korona, a felső és kiművelési osztályokban 10 korona. Műének havi 10 korona. Minden tanítvány heti 3 tanóránban részesül.

A tanítás a Budapesti elsőrendű tanintézetek tanmódszere és az ott divó tananyag szerint eszközölköztetik.

A n. é. tisztelt közönség tájékoztatására bátor vagyok megjegyezni, hogy privát tanórákat is elfogadok és hogy eddigi tanári működésem hosszú ideje alatt, közel 30 tanítványom tett sikeres vizsgát, nyertek bizonyítványt és oklevelet, részint Budapesten és Bécsben elsőrangú zeneintézeteknél. K köztül egyesek mint magán, mások nyilvános intézeteknél, mint zenetanárok, azonkívül énekes tanítványaim közül többen működnek magyar színházaknál.

Kiváló tisztelettel:

Kerner József,

a kassai zenedének nyugdíjazott igazgatója és főegyház karnagya, zenetanár

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

— **Adótárgyalások.** Az adókievítő bizottság folytatja az adózó polgárok adóinak a megállapítását. A mai nap az orvosok, nyomdászok, és mosóda-tulajdonosok kerültek sorra. A bizottság nagy körültekintéssel és méltányossággal folytatja a polgárokra nézve olyan fontos adókievítéseket.

Losonczy Almos kitüntetése.

Királyi tanácsos lett.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Losonczy Almost, Hajdúvármegye t. főorvosát udvari tanácsossá nevezte ki.

M nem soké tteket tulajdonitunk annak, ha valaki királyi tanácsos lesz, hiszen olyan sokan vannak, akik nagyon is érdemtelenül jutottak ehez a kitüntetéshez. De most őszinte, igaz örömmel adunk hírt a Losonczy Almos kitüntetéséről.

Régen megérdemelte volna ez a tudós, példaadásszerűen szorgalmas orvostudor a királyi kitüntetést, talán nem is ilyen formában. Losonczy Almos az ő nagy tudásával, mélységes emberszeretével évtizedek óta szolgálja közegészségünket. A városét és vármegyéjét egyaránt. Mindenkor kimagaslott az ő igazi tudományos képzettségével, nagy szellemi intelligenciájával, amelyek mindenkor kerültek a feltűnést, a reklámhajhászatot. Nem a sarlatanizmusra, stréberségre alapította ő áldásos tevékenységét, hanem az igaz tudásra, meleg emberszeretetre.

Pályafutását nem vazoljuk. Hiszen az ő működése ismeretes mindnyájunk előtt.

Most, amikor felé hajlott a királyi kegy, csak azt kívánjuk, adjon az Isten sok olyan embert a tudományosan képzett orvosi karnak, mint amilyen: Losonczy Almos.

Sz.

Balthazár püspök — debreczeni lelkész.

A debreczeni ref. egyház tudvalevőleg elhatározta, hogy régi hagyományokhoz hiven, meghívja dr. Balthazár Dezső püspököt az üresedésben levő ref. lelkészi állásra. A presbyterium magáévá tette ezt az indítványt s ma az egyház meghagyásából egy küldöttség ment ki H.-Böszörménybe, Kovács József egyházi főgondnok vezetése alatt. A küldöttség szónoka K. Tóth Kálmán lelkész volt, aki tolmácsolta a presbiterium meghívását. Dr. Balthazár Dezső szép szavakban válaszolt, kijelentvén, hogy nagy ambícióval fogadja el a lelkészséget.

— **Ülések a városnál.** A város vízvezetési bizottsága ma délután, az építési bizottság pedig holnap délután ülést tart.

— **Főbíróválasztás Vámospercsen.** Ma délelőtt választották főbíróvá Vámospercsen, jelöltek voltak: Török Sándor, Tömöri Gábor, Faggal József. A választásnak az lett az eredménye, hogy Török Sándort választották meg nagy többséggel főbíróvá.

— **A Csokonai-körből.** Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára nyári szabadságáról hazajött és átvette a kör titkári teendőit. Lakása: Reáliskola-u. 2. Telefon szám 903.

— **Adózó közönség figyelmébe.** Felhívja a városi adóügyszty az adózó közönség figyelmét, hogy aki a birtokában levő, vadászatra használható löfegyverek után a fegyveradó ez ideig még be nem fizette, illetve bejelentését még nem adta be, e bejelentést 8 napon belül a városháza I. emelet 30. számú helyiségébe beadni annyival is inkább el ne halasztsák, mert az eltelt, vagy adó alól elvont minden darab löfegyver után 20—40 koronáig sújtatik. Városi adóügyszty.

— **A multság vége.** Még a múlt év nyarán történt, hogy egy korcsmai összeszólaikozás után Faragó Sándor több társával belekötött Begkereké Sándorba és Tisza Mihályba. Persze nagy verekedés keletkezett a dologból s a Faragó pártja ugyancsak elverte az ellenséges csapatot. A debreczeni kir. törvényszék tegnap Faragó Sándort és Faragó György testvérét fejenkint 2—2 havi fogházra ítélte.

Gyilkos tornatanár. Karánsebesről jelentik: Jónás István tanítóképezdei tornatanár tegnap este féltékenységi jelenetet rendezett a lakásán ifjú feleségével és oly hevesen összeszólkoszott az asszonnyal, hogy izalmában revolvert rántott és le akarta löni. A golyó azonban nem feleségét, hanem annak a közelben álló anyját találta, behatolt az öreg asszony halántékába és megölte. A gyilkos tanárt letartóztatták.

Gyermekrabló cigányok. A muraszombati és szentgotthárdi járásokban kóborló cigányok fékentariása esztendő óta kemény munkát adnak az említett járások területén elhelyezett csendőrösknek. Csak a minap ítélt el a szombathelyi törvényszék példás szigorú büntetésre 8 rabló-cigányt, máris újabb bűnügy cselekvő hősei avaszták elő az egyik muraszombati cigánykaraván. Az esetről Szentgotthárdról ezeket írják: Szombaton délután egy felöltött arcú, kisírt szemű, 40 év körüli fűzesi asszony jelent meg a csendőrösknél s zokogva panasolta el, hogy egyetlen leánya, a 8 éves Margit, nyomtalanul eltűnt. Szombaton délután két órákor még kint játszadozott a kis leány a falu alatt a mezőn s egy órával később már nyoma veszett. Minthogy körülbelül abban az időtájt vonult a községen keresztül három kocsival egy cigánykaraván, az asszonynak az a gyanúja, hogy a kis Margitot a cigányok rabolták el. A csendőrség a gyermekrabló cigányok kézrekerítésére széleskörű intézkedéseket tett, azonban eddig eredmény nélkül.

Új biztosítói intézet van alakulóban. Pénzügyi körökben egész határozott formában beszélnek, hogy a Magyar pénzügyintézetek központi hitelbankja rövid időn belül meg fogja valósítani egy régi tervét — egy biztosítótársaság létesítését, — melyről már a tavaszon is szó volt. Az új biztosító-társaság vidéki pénzügyintézetek közreműködésével fog megalakulni. Ebben az alapításban, épp úgy mint a közelmúltban a Magyar pénzügyintézetek földhitel- és ingatlanbankjának megalapításában — állítólag — részt fog venni még az Angol-Oszták Bank is. Ennek az alapításnak a gondolata természetesen még mindig csak a tervezgetések stádiumában van.

Ellopott tyukok. A városi faraktár felügyelőjétől: Busi Józseftől vasárnapra virradó éjszaka ismeretlen tettes ellopta az egész baromfi állományát, mintegy 16 darab tyukot. Busi feljelentette a lopást a csendőrségnél, de a tettest nem sikerült elfogni. Egy szemfüles, Ragályi nevű közrendőr ügyessége kerítette elő az eltűnt tyukokat, Ragályinak ugyanis gyanús volt a naggyerdőn egy tyukokkal megrakott kocsis, aki tüntetőleg ki akarta kerülni. Igazolásra szólította fel és vállatóra fogta. Így került a tettes, Zsirus Bálint hadházi suhanc a rendőrségre, ahol aztán kiderült a turpissága, akarjuk mondani tolvajlása. A tyuktolvaj ellen, aki a tyukokat a zárt baromfi ólból emelte el, megindították az eljárást.

Öngyilkos hadnagy. A Landvehrnél, St.-Pöltenben szolgált Nyers Sándor hadnagy. A fiatal tiszt megfélemedezett magáról, és 2700 koronát sikkasztott. A megtévedt hadnagy állomáshelyéről Gödöllőn lakó rokonaihoz utazott és ott tegnap agyonlőtte magát.

Öngyilkosság a törvényszéken. Gyuláról jelentik: A gyulai törvényszék ez év áprilisában öt évi fegyházra ítélte Eszlári Gábort. Az ügy most a Kuria előtt van, közben azonban Eszlári felesége válópórt indított. Ma délelőttre volt kitűzve a békéltetési tárgyalás, melyre a börtönőrök felhozták Eszlárit is. A férj nem akart válni. Az asszony hallani sem akart a békéltetésről. A mint a felek a békéltető bíróság szobáját elhagyták, Eszlári egy hegyesre psizolt cinkalant vett ki és nyakon szurta önmagát. A súlyosan sérült rabot a rabkórházba szállították.

A csendőrök ellen. Ujszászon egy ügyből kifolyólag három lakost őrizet alá vett. A vad természetű ujszásziak összeverődve a csendőrök előtt követelték az emberek kiadását, amit persze a csendőrök nem teljesítettek. Erre a néptömeg kövekkel megdobálta a laktanyát és majd nem nagy baj lett a dologból, ha az őrmester viszont nem viselkedik okosan. Közben a szolnoki és félegyházi csendőrök megérkeztek, a kik az egész néptömeget szétkergették és meggátoltak egy véres csatát. Vagy 40 személyt letartóztattak.

A cselédből titka. A tavaszon, április havában cselédből volt. Cs. Kiss Zsófia is nagyon vágyott a bálba, de nem volt cipője. Ellopta tehát az urnője cipőjét s azt alaposan kiáncolta. A kir. törvényszék lopásnak minősítette az esetet és Cs. Kiss Zsófiát 8 napi fegyházra ítélte.

Tragédiák egy uri családban. Halas városának tegnap óta szenzációja van. Kinos, szomorú szenzáció, amely általános részvétet kelt egyik halasi uri familia iránt. Halason vagyomban s tekintélyben a legelső családok közé tartozik Kolozsvári Kiss István volt országgyűlési képviselő, nagybirtokos családja. Kolozsvári Kiss István legifjabb leánya néhány év előtt nőül ment Szandai Schalter Andor főhadnagyhoz, aki akkor Szabadkán szolgált. Némrégiben Győrbe helyezték el Schalter Andort. A fiatal, szép asszonyt nem sokáig ünnepezhette a győri társaság: Schalterné a mult héten — hirtelen meghalt. Holttestét tegnap hazahozták Halasra s a családi sirboltba temették el. Délelőtt 10 órákor volt a temetés. A fiatal halott asszony koporsóját Halas intelligenciája kísérte ki a temetőbe. Délután 1 órákor újabb tragédia történt Kolozsvári Kiss István családjában. A temetésen résztvett az elhunyt Schalterné hokatestvére: özv. Farkas Imréné Turóczy Erzsébet is. A fiatal özvegy a temetőből hazamenet megebédelt, majd bezárkózott hálószobájába. Cselédeinek azt mondta, hogy aludni akar. Délután 5 órákor feltűnt a cselédeknek, hogy urnőjük még mindig alszik. Felakarták keltetni s zörgettek az ajtón. Mikor választ nem kaptak, rosszat sejtve, betörték a hálószobát. Az elsötétített szobában ott találták urnőjüket az ágy menyezetére felakasztva. Orvost hívtak, aki konstataálta, hogy a fiatalasszony már délután 1 óra tájban felakasztotta magát, a halál tehát órákkal előbb állott be, mint amikor rátaláltak. Az öngyilkos leveleit hagyott hátra, amelyben megírja, hogy szerelem miatt lett öngyilkos. Nőül akart menni Lőrincz Károly városi tisztviselőhöz, de családjá jelenezte a házasságot. Minthogy más megoldást nem talált: a halálnak ezt a csunya, brutális módját választotta.

A nap halottja. A tegnapi napon elhunytak: Kecskés András ref. 15 éves, Eklé Gáborné ref. 76 éves. Rács Mária ref. 18 éves, Molnár Etelka ref. 12 hónapos, özv. Varga Miklósné ref. 70 éves, Kiss Rákhel ref. 5 éves, Be7reczki Róza ref. 4 hónapos, Tamás János r. kath. 6 hónapos.

DR GERÉB JOGI SZEMINÁRIUMA

Kolozsvár, Farkas-u. 5. szám.

(A régi színház mellett.)

Kiváló sikerrel készít elő **Jog és államtudományi szigorlatokra, alap és államvizsgákra — ügyvédi és bírói-vizsgára** igen jutányosdíjazásért. **Három hónap alatt doktorátushoz juttat.** — A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenki igénybe ez intézet segítségét. Tájékoztatót bérmentve.

TÁVIRATOK.

Az angol vasuti sztrájk.

London, augusztus 22. A North Eastern vasut igazgatósága és alkalmazottai közti differenciákat sikerült kielégítően megoldani.

London, augusztus 22. Monmouthshire bánya kerületében ismét zavargások voltak, melyek különösen Ebbu Vale, Rhymney és Tredegar városokban voltak igen hevesek. Vale városban a zavargás oly komoly volt, hogy a hatóság felolvastatta a lázadási aktát és a katonaságnak szuronytámadást kellett intéznie a tömeg ellen. Ewn és Brynmawr városokba csapatokat küldtek ki.

London, augusztus 22. Az alsóház tegnapi ülésén Macdonald hevesen támadta Churchill miniszter politikáját. Churchill miniszter védelmezte a kormány magatartását és hangsúlyozta, hogy ország nagy részében foglalkozásnélküliséget és éhínséget idézett volna elő. A miniszter kijelentette, hogy még egy kül-ellenesség blokádjá sem gyakorolhatott volna oly nyomást az ország egész lakosságára. Nem tud esztet, hogy egy katasztrófa valaha ily nagy közönséget ennyire fenyegetett volna. A kormány sem a tőke, sem a munkásnak pártját nem fogta, hanem a nép oldala mellé állott. (Helyes! s.) A vita további folyamán a munkáspárt tagjai a kormánynak a csapatok szolgálatba állításával követelt eljárását vették eles kritika alá. Heves kontroverzia fejlődött ki Keir Hardie és L'oyd George között, Keir Hardie javasolta, hogy a Ház csak egy hétre napolja el üléseit. Lloyd George ezzel szemben kijelentette, hogy a kormány habozás nélkül egybe fogja hívni a Házát, ha oly körülmények merülnének fel, melyek a parlament összeülését a kormány valamely cselekvésének helybenhagyása végett szükségessé tennék. A Ház ezután október hó 24-ig elnapolta üléseit.

Beteg a pápa.

Berlin, augusztus 23. A Morgenpost római tudósítójának jelentése szerint a szentatyja tegnap minden éron friss levegőre akart menni, hiába unszolták az orvosok, hogy maradjon ágyban. Végre is kénytelenek voltak engedni, nehogy folizgassák. Féltek ugyanis a szörnyű hőségtől, amely megint türethetetlen lett Rómában. Kereken járó karosszékekbe emelték az ágyból a pápát, aztán óvatosan levitték és felvették a hintóra, amelynek párnáin félig fekvő helyzetben, bágyadtan és elaléltan dőlt hátra. Bresan magántitkár foglalt helyet vele szemközt. Akik látták, azt mondják, hogy a pápa arca viaszszárga, beesett. A kocsikázás alig tartott tovább félóránál. Aztán megint a karosszéken felvitték a szentatyát hálósobájába. Annjira kimerült, hogy ájulás környékezte és frissítőkel kellett magához téríteni. A pápa teljes gyógyulásáról elterjesztett hírek tehát valótlanak.

Az eltűnt Leonardo-kép.

Páris, augusztus 22. Leonardo di Vinci híres festményének, a La Giocondának a Louvre képtárából tegnap történt eltűnése miatt, mint a „Petit Journal“ jelenti, interpellációt fognak a kamarában előterjeszteni. A festmény 1,40 méter hosszú és 1,15 méter magas. Még mindig nem sejtik, hova lehetett a világhírű kép, melynek eltűnése valószínűleg szenzációt és az összes érdekelt körökben roppant nagy izgatottságot keltett. Három óráko, a festménylopás felfedezése után, a Louvre termeit bezárták és az összes látogatókat távozásra szólították fel. A látogatók élesen figyelő detektívek és képtári alkalmazottak sáfala közt vonultak el, de egyikük ellen sem merülhetett fel gyanu és eddig még a tettesnek a legsekélyebb nyomát sem sikerült fölfedezni. Művészeti körökben nagy a megdöbbenés, mert attól tartanak, hogy a lopást rutinizott képtolvaj követte el, ki zsákmányával már régóta biztonságban van.

Tragikus menyasszonylátogatás.

Budapest, augusztus 23. Skarka János műkertész, aki a Kapenstein-utca 33. számú házban lakik, levelet kapott, hogy látogassa meg menyasszonyát Tátrafüreden, aki súlyosan megbetegedett. Skarkra vonatra ült és elutazott. Mikor a vonat Gödöllőre ért, Skarka az ablakon kinyújtotta a kezét. Ebben a pillanatban az ellenkező irányból jött egy vonat, mely Skarka kezét iszonyuan összeroncsolta. Leszállították a vérző és jajveszékélő embert a vonatról. Elhívták dr. Schön Gyula máv. orvos tanácsadót, aki bekötözte a sebesült kezét. A súlyosan sérült embert Budapestre szállították.

Kiszabadították Richtert.

Konstantinápoly, augusztus 23. Salonikiból jön a hír, hogy a görög határmentén kiszabadították az elrabolt jénai mérnököt. Richter jól van, a rablók semmi kárt sem tettek benne. Az elassonai görög hatóságok vették át a menekültet. Részletes jelentés még nem érkezett szabadulásáról.

Ingtatlanok forgalma.

Faragó János és neje Nagy Juliánna veszik a debreceni 3284 sz. tjkvben foglalt 2 hold, 100 négyszögöl ondódi földet Klein Lajostól 2300 korona.

Szűcs Sándor és neje Takács Sára veszik a debreceni 1163 sz. tjkvben foglalt

100 négyszögöl ujosztású földet Harangi Danielt és neje Boros Sárától 3300 kor.

Szuhányi Béla és neje Buh Mária veszik a debreceni 6531 sz. tjkvben foglalt 197 négyszögöl Csapókeri szőlőt Dancs József és neje Kovács Juliánától 4600 kor.

Gancsos Margit veszi a debreceni 4422 sz. tjkvben foglalt 630 négyszögöl Tégláskerti szőlőt Bartha Sándor és neje Balogh Erzsébettől 2600 kor.

Ifj. Tóth János és neje Gulyás Mária veszik a debreceni 5087 sz. tjkvben foglalt 251 négyszögöl Csapókeri szőlőt Tóth Andrától 2727 kor. 10 fill.

Tolvaj József és neje Seres Mária veszik a debreceni 3903 négyszögöl Boldogfalvi-kerti szőlőt Saád sstvánné Bácsi Juliánától 3300 kor.

Dr. Olchváry László ügyvéd veszi a debreceni 9700 sz. tjkvben foglalt 1 hold 1373 négyszögöl majorsági földet dr. Széll Kálmán és neje Budaházy Margittól 65,514 kor.

Rosenberg Albert özvegye és Fiai szállítási és beraktározási részv. társaság veszi a debreceni 4287 sz. tjkvben foglalt 1247 négyszögöl Postakerti szőlőt ifj. Weichinger Károlytól 54,600 kor.

Dr. Pápai Imréné Lengyel Ida veszi a debreceni 4664 sz. tjkvben foglalt Hatvan-u. 54. sz. házból a Lengyel Imre jutalékát 16,000 kor.

Pataki János és neje Lengyel Laura veszik a debreceni 11133 sz. tjkvben foglalt 348 négyszögöl Homokkerti szőlőt Mandel Samutól 5000 kor.

Ifj. Simon István és neje Barna Katalin veszik a debreceni 10685 sz. tjkvben foglalt 353 négyszögöl majorsági földet Balogh Mihály és neje Gábor Juliánától 5400 kor.

Ungár Jenő és neje Kellner Bella veszik a debreceni 10814 sz. tjkvben foglalt 200 négyszögöl házheiyet Favlovics Károlytól 70,000 kor.

Kliss György és neje veszik a debreceni 9706 sz. tjkvben foglalt 300 négyszögöl ujosztású földet Kopányi Józseftől 2400 kor.

Jenei Imre és neje Reszeg Juliánna veszik a debreceni 3903 sz. tjkvben foglalt 330 négyszögöl Homokkerti szőlőt özv. Cseresnyés Istvánné Boldizsár Zsófiától 14000 kor.

Bihari István és neje Tóth Erzsébet veszik a debreceni 1093 sz. tjkvben foglalt Csonka-utca 9. sz. házat Horváth Ferencné Czeglédi Erzsébettől 13,000 kor.

Madarász Lajos és neje Nagy Juliánna veszik a debreceni 3425 sz. tjkvben foglalt 143 négyszögöl Csapókeri szőlőt Fekete Gábertől 2900 kor.

Saskó Imre és neje Boczkó Juliánna veszik a debreceni 6406 sz. tjkvben foglalt 340 négyszögöl Csapókeri szőlőt Gebei Ferentől 6000 kor.

Özv. Cseresnyés Istvánné Boldizsár Zsófia veszi a debreceni 6584 sz. tjkvben foglalt 145 négyszögöl Homokkerti szőlőt Pataki János és neje Lengyel Juliánától 8000 kor.

Tirpák József és neje Nagy Zuzsánna veszik a debreceni 9718 sz. tjkvben foglalt 423 négyszögöl Köntöskerti szőlőt Szecsey László és neje Varga Erzsébettől 5000 kor.

Boros József és Társai veszik a debreceni 48 sz. tjkvben foglalt 16 hold 1351 négyszögöl ujosztású földet Szabó Józsefné Vida Zsuzsánától 36,000 kor.

Fráter József és neje Donogán Bella veszik a debreceni 8725 sz. tjkvben foglalt 200 négyszögöl Libakerti földet Nagy János és Társaitól 10,400 kor.

Schwartz Lipót veszi a debreceni 471 sz. tjkvben foglalt Rakovszki-utca 29. sz. házat Róza Gáborné Pallás Piroskától 6.00 kor.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, aug. 23.

Az árak 50 kilogrammonként
 buza okt. 11'77—11'70.
 buza apr. 11'92—11'88.
 rozs okt. 9'77— 9'70.
 zab május. ————
 zab okt. 9'00— 8'87.
 Tengeri szept. 1911. 8'25— 8'28.
 Tengeri máj. 1912. 8'16— 8'04.

Ertéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 655.—
 Magyar hitelrészvény 845 50.

Szép akar lenni ?

SZEPLŐS, RÁNCZOS ARCZOT HÓFÉHÉRRÉ és ÜDÉVÉ VARÁZSOL a hölgyeknek ma már kedvencz szépség ápoló szere a

„Márta Crém“

Rövid használat után meglepő eredmény mutatkozik, SZEPLŐT, PATTANÁST és bármily arcztisztatlanságot BIZTOSAN ELTÜNTETT.

Teljes ártalmatlanságáért kezesség !

1. TEGELY MÁRTA CRÉM I KORONA
 HOZZRVALÓ SZAPPAN 70 FILLÉR
 MÁRTA POWDER fehér, crém és rózsaszin színben 120 korona.

Kapható

Wachsmann Jenő és Társa

egyedüli készítőknél drougeria |Szabadka.

Budapesti főraktárak Török József Király-utca 12. Török Sándor „Opera“ gyógyszer-tár Andrassy-ut.

Előpatak

gyógyfürdő

kiváló jó eredményt használható a gyomor-, vese-, hóag- és a méh hurutos bántalmánál, máj- és lépajóknál, köszvény és csuznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek. A nagyhírű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyszerközökkel (meleg és hidegfürdők, természetes szénssavas (nauheimi) fürdők, vízgyógyászati kezelés, masszázás, svéd torna diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdőidény május 15-től szeptember 15-ig. Vasuti állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15 től június 15-ig és augusztus 20 től szeptember 15-ig) a gyógy- és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50% al és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdús égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyszerköz háznál is használható és üdítő kollekes ital, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedvezésnek örvendő, itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely : Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust hívánatra ingyen küld az igazgatóság.

niegól

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann gyógyszerésztől Stockerauban.**

Aki szabályozni és épségben akarja tartani jó emésztését, használja a Schaumann-fele gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges **gyomorsavat és előmozdítja az emésztést.** Egy doboz ára **1 kor. 50 fillér.**

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonként phiolával a 10 gyomorsó-pasztillával **kor. 1.50.** Postai szétküldés legkevesebb 3 doboz megrendésnél — utánvéttel

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerárban.

Schaumburg-Lippe Herceg
Beremendi

portlantcement és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság:

PÉCS, Indóház-utca 42. szám.

Művek: **BEREMEND.**

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű

portlantcement

és fehérmészgyártása,

valamint géppel zuzott kavics és nyers mész előállítására.

Évi termelés: 500,000 q portlantcement, 120,000 q fehérmész. 8:0,000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki. A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségért szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Ducika krém, páratlan hatású arc-
szépitő szer. Ára 1 kor.
Ducika szappan ára 70 fillér, **Ducika**
puder, három színben ára 1 korona.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb
fogfájást is meg-
szünteti. Ára 70 fillér.

Tyukszemirtó, 2—3 nap alatt min-
den bőrkeményedést
megszüntet. Ára 70 fillér.

A fentiek csakis a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címzett gyógyszerárban
Debreczen, Csapó-utca 18. sz. a. kaphatók.

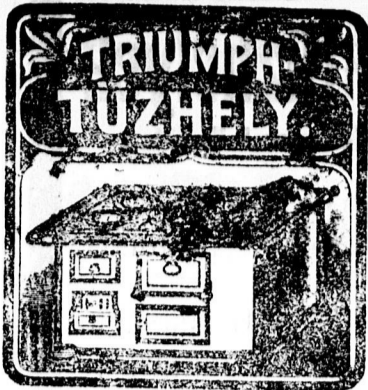
CIGARETTÁZÓK!

Egyesüljtek a cigaretta óriási
áremelése miatt! Ne sajnáljátok
a kis fáradságot! — Töltsétek

Jacobi Antinicotin-
hüvelyeket,

vagy **„OTTOMÁN“ (törökfej)**

és **„TIP-TOP“** aranyzopókás
cigarettapapírt.

Áldás — minden konyhában.

TRIUMPH takaréktűzhelygyár

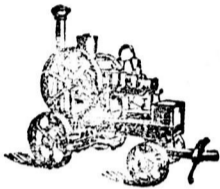
GOLDSCHMIDT S. és FIA

WELS (Felső-Ausztria).

ÁRLEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

CLIMAX

**nyersolaj-motorok,
lokomobilok és benzin
cséplőgarnitúrák.**

Teljes gyári szavatosság

Minden motor elküldés

előtt **hivatalos vizs-**

gálatnak lesz alávetve.

Teljes gyári szavatosság!

Elsőrangú elismerő-nyilatkozatok!

Kérjen díjtalan ajánlatot!

BACH I CH és TÁRSA

motorgyári fióktelepe

Budapest, Szabadság-tér 17. sz.

(Társaság-palota.)

A valódi híres 500 éves

POZSONYI SEEHOFFER

NÖVÉNY-BALZSAM

elismert legjobb és legrégebb házi-szer.
Kitűnő mindama bajok ellen, melyek **rossz emésztés**
vagy **elidugulás** folytán állottak elő, u. m.
emésztési zavarok májbjai, bélrenyhe-
ség, kólika, agyvérzés, aranyér

s hasonló bántalmak ellen. E

kizárólag növényi alkatrészek-

ből készült szer hatása kifo-

gástalan és a testre jótékony,

enyhe, miért is még a leg-

gyengébb természetűek is meg-

gondolás nélkül eredményesen

használhatják. Számítalan el-

ismerő levél bizonyítja a

Pozsonyi Seehofer

Növény-Balzsam jóságát,

melynek valódiságát a kék

csomagolás és az itt látható

vörösrák védjegy bizonyítja.

Ügyeljünk a „Földes“ alá-

írásra. Mindenütt kapható, ahol

nincs raktáron ajánlatos, hogy

közvetlenül rendeljük a

**FÖLDES LÁSZLÓ VÖRÖSRÁK GYÓGY-
TÁRÁBÓL, POZSONY, MIHÁLY-UTCA 10.**

1 üv. 70 fill. 6 üv. postán utánvétellel bérmentve K 4-60.

Telefon sz. 29.

Tóth Gyula

vaskereskedése Debreczenben

Piacz-utca 20. szám.

Legnagyobb raktár hazai és Budweisi gyártmányú

porcellán kályhákban,

valamint Meidingi rendszerű és

folytonégő kályhákban.

Vasbutorok, gyermekágyak és kocsik, fürdőkádak
jégszekrények, fényezett fémárúk és konyhafel-
szerelések, tornyos és francia, valamint porcel-
lán burkoltu konyhák.

Szerszámok minden iparághoz, építési vasalások,
vasgerendák stb.

Árlap 1000-nél több ábrával ingyen és bérmentve

**Fegyverek és vadászati felszerelési
cikkek különlegességi raktára.**

Külön képes árlap ingyen és bérmentve.

**„URSUS“
borsajtók**

a legerősebb

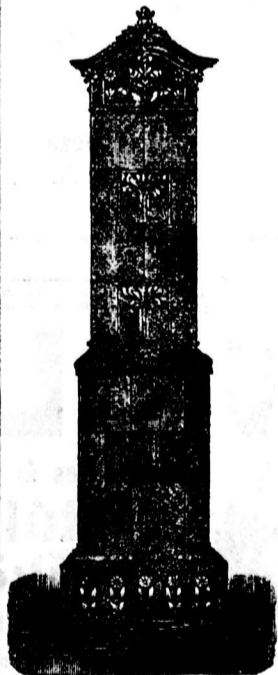
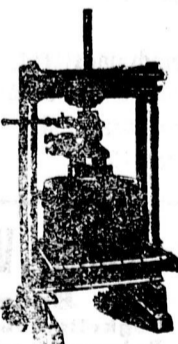
felső nyomású

aczelgerenda

rendszerben

3 erőáttétellel:

tömlők fejtőcsa-

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:

Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

